

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, în cauza penală în privința lui,

Novițchi Andrei .....

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 12.10.2020 – 11.12.2020;

Instanța de apel: 11.01.2021 – 14.06.2022;

Instanța de recurs: 22.08.2022 – 02.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 decembrie 2020, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Novițchi Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 150 (una sută cincizeci) ore.

Mijlocul material de probă recunoscut prin ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă și de anexare la cauza penală din 03 septembrie 2020, și anume, procesul-verbal nr. 8842 din 17.08.2020 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stări de ebrietate și naturii ei, în privința lui Novițchi Andrei, urmează a fi păstrat la materialele cauzei date pe toată durata păstrării dosarului.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a reținut că Novițchi Andrei la data de 17.08.2020, aproximativ la ora 00:20, a fost stopat de către angajații INSP al IGP, pe str. Voluntarilor 3/1, mun. Chișinău, în timpul

deplasării pe partea carosabilă, care conducea automobilul de model „Dacia Logan”, cu n/î xxx xxx și, fiind suspectat de faptul că conducea autovehiculul în timp ce era în stare de ebrietate, în scopul examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, a fost condus la medicul narcolog din cadrul Dispensarului Republican de Narcologie de pe str. P. Rareș 32 din mun. Chișinău unde, conducătorul auto Novițchi Andrei a refuzat examinarea medicală în scopul stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, fapt confirmat și prin procesul-verbal nr. 8842 din 17.08.2020 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, încălcând astfel cerințele art. 23 alin. 3 lit. b) al Legii nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier și p. 11 lit. j) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevăd obligația conducătorului mijlocului de transport să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat și examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatări alcoolemiei ori consumului de droguri și de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare. Totodată, organul de urmărire penală a constatat că Novițchi Andrei nu deține permis de conducere.

Astfel, prin acțiunile sale, Novițchi Andrei a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, individualizată prin „Refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere sau care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.”

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul, în termen, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței în partea ce ține de pedeapsa stabilită și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului Novițchi Andrei, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în conformitate cu prevederile art. 90¹ Cod penal, a suspenda parțial executarea pedepsei, astfel încât 3 luni să fie executate în penitenciar de tip semiînchis, iar termenul de 5 luni să fie suspendat pentru o perioadă de probațiune de 5 ani.

3.1. În motivarea cererii de apel acuzatorul de stat a invocat că, deși instanța de judecată, a dat aprecierea corectă circumstanțelor de fapt a cauzei și l-a condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, totuși, aceasta nu a ținut cont de faptul că la stabilirea pedepsei este necesar de a lua în considerație criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal.

Astfel, instanța de judecată, la stabilirea pedepsei inculpatului Novițchi Andrei, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că acesta anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din

02.08.2012, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 ore, totodată, în privința inculpatului la moment se află în examinare o altă cauză în privința sa, unde similar este învinuit în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ceea ce indică asupra faptului că acesta nu se află pe calea corijării.

Consideră că la individualizarea pedepsei penale, instanța urma a pune valoare pe aceste date, care caracterizează persoana inculpatului, întrucât este evident că acesta și-a educat un sistem gradat de valori sociale, fiind nejustificată stabilirea unei pedepse prea blânde sub formă de muncă neremunerată, atât timp cât inculpatul a demonstrat faptul neconștientizării gradului de pericol social al faptelor săvârșite, efectul preventiv al pedepsei anterior aplicate fiind în totalitate ignorat.

În aceeași ordine de idei instanța urma să atragă atenția și asupra insistenței cu care inculpatul încalcă normele penale, ținând cont de faptul că doar în perioada anului 2020 inculpatul a comis două infracțiuni, cât și de faptul că pedeapsa anterior aplicată acestuia nu a avut nici un efect asupra comportamentului și reeducării sale.

Astfel, bazându-se pe aceste date, acuzarea a ajuns la concluzia că inculpatul nu poate fi corijat fără a fi izolat de societate, ținând cont de predispoziția celui din urmă de a comite fapte infracționale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022 a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 11.12.2020, privindu-l pe Novițchi Andrei, în partea stabilirii pedepsei și pronunță o nouă hotărâre prin care lui Novițchi Andrei recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită o pedeapsă de 3 (trei) luni închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței instanței de fond.

4.1. Pentru a se pronunța cu decizia în cauză, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a conchis că Novițchi Andrei este vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Colegiul a reținut că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului Novițchi Andrei care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de aceștia, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Cu privire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a constatat că instanța de fond a aplicat inculpatului Novițchi Andrei, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 150 (una sută cincizeci) ore, fiind considerat că în privința inculpatului poate fi atins scopul legii penale, reținând că inculpatul se căiește sincer de cele comise, a recunoscut vinovăția și

judicarea cauzei s-a efectuat în baza probelor administrate la faza urmăririi penale.

În acest context, instanța de apel a considerat că, instanța de fond eronat a conchis că o pedeapsă non privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or, inculpatul urmează să conștientizeze fapta comisă, fiind la a treia abatere a legislației, în situația în care acesta anterior a mai fost condamnat o dată, ultimului fiindu-i aplicată pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 ore, iar la moment în examinare în instanță se mai află o cauză penală pentru săvârșirea infracțiunii în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Așa dar, instanța de apel, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Novițchi Andrei, ținând cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, care a treia oară săvârșește infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, se află la evidența medicului narcolog cu diagnosticul consumator de hașiș, la evidența medicului psihiatru acesta nu se află. În conformitate cu art. 76 Cod penal, circumstanțe atenuante instanța nu a stabilit. Circumstanțe agravante acuzatorul de stat a invocat săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a săvârșit infracțiuni similare. Colegiul a remarcat că instanța de fond nu a reținut în sarcina inculpatului careva circumstanțe agravante în conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal. Astfel, Colegiul, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel de dinainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse în formă de închisoare pe un termen de 3 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, prin care fără a invoca nemijlocit incidența unui temei prevăzut la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022 cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 decembrie 2020.

5.1. În motivarea recursului ordinar declarat, a invocat că nu este de acord cu pedeapsa aplicată prin decizia instanței de apel, deoarece instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul nu se află la evidența medicului narcolog și nu este consumator de hașiș, deoarece a urmat un tratament medical timp de un an de

zile și la evidența medicului psihiatru nu se află, certificatul medical fiind anexat la dosar. Cauza a fost examinată în procedură simplificată, inculpatul a recunoscut vina, a conștientizat fapta și a colaborat cu organele de urmărire penală, infracțiunea comisă face parte din categoria celor ușoare, iar aceste circumstanțe în ansamblu consideră că vorbesc despre atingerea scopului legii penale.

Susține că inculpatul Novîțchi Andrei s-a corectat și nu mai comite infracțiuni, iar aplicarea unei pedepse sub formă de privațiune de libertate pe un termen de 3 luni, este prea dură și necesită a fi revizuită.

Inculpatul Novîțchi Andrei actualmente este căsătorit, are un copil minor la întreținere, soția și tatăl invalid de gradul II sunt de asemenea la întreținerea acestuia, este unicul întreținător al familiei, și astfel în privința ultimului urmează a fi aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Iar, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual sau formal și de drept material sau substanțial. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Lecturând textul recursului ordinar declarat de către inculpat, Colegiul penal constată că recurentul nu invocă vreun temei de drept concret din cele 16 prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă reieșind din motivarea acestuia reiese că inculpatul își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalându-se temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În sensul dat instanța de recurs consideră că pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul penal reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, care a treia oară săvârșește infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, se află la evidența medicului narcolog cu diagnosticul consumator de hașiș, la evidența medicului psihiatru acesta nu se află, de faptul că în conformitate cu art. 76 Cod penal, circumstanțe atenuante nu s-a stabilit, iar drept circumstanțe agravante acuzatorul de stat a invocat săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a săvârșit infracțiuni similare.

Instanța de recurs reamintește că, stabilirea pedepsei și duratei ei, de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii

săvârșite și cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc. Iar chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Astfel, Colegiul penal reține că solicitarea recurentului privind aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, nu poate fi admisă or instanța de apel a analizat explicit oportunitatea pedepsei concluzionând asupra inechității acesteia.

Simplul motiv că recurentul nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu reprezintă o eroare de drept și nu poate servi ca circumstanță pentru casarea deciziei recurate. Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Colegiul penal respinge drept nefondate argumentele recurentului precum că instanța la individualizarea pedepsei nu a luat în considerație recunoașterea vinei, cât și faptul că infracțiunea comisă face parte din categoria celor ușoare, or analizând constatările instanței de apel se apreciază că la caz instanța a făcut o analiză amplă a personalității inculpatului cât și a circumstanțelor în care a avut loc comiterea infracțiunii, fiind statuat că inculpatul urmează să conștientizeze fapta comisă, având în vedere că este la a treia abatere a legislației, în situația în care acesta anterior a mai fost condamnat o dată, fiindu-i aplicată pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 ore.

În sensul celor invocate mai sus, Colegiul penal conchide că pedeapsa inculpatului a fost motivată, individualizată și aplicată în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

8. Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, în cauza penală în privința lui *Novițchi Andrei xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **25 noiembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie